1908060103010001 / 1908060403010001 / 1908060203010001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)
ORGANIZED MARKETS - I

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)**
b. Name of the Subject: **ORGANIZED MARKETS - I**
c. Subject Code No: **1908060103010001/ 1908060403010001 / 1908060203010001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. **10**
Answer the following Question in brief:

1. સંગઠિત બજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
State characteristics of organized markets.

2. સ્થિર અને પરિવર્તનશીલ વર્ગીકરણ એટલે શું?
What is fixed and variable grading?

3. મૂળભૂત વિશ્લેષણનો અર્થ આપો.
Give meaning of fundamental analysis.

4. માર્કેટ મેકર્સનો અર્થ આપો.
Give meaning of market makers.

5. ઓવર ધ કાઉન્ટર માર્કેટ એટલે શું?
What is Over the Counter market?

Q.2 ઇન્ફોર્મેશન ટેકાનોલોજી એટલે શું? તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી સંગઠિત બજાર પર પડેલા તેના પ્રભાવની ચર્ચા કરો. **13**

What is information technology? State its characteristics and Discuss its effects on organized markets.

અથવા

OR

નિયંત્રિત બજારના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો. **13**

Discuss in detail benefits and limitations of regulated markets.

Q.3 શેર બજારની વેપાર પધ્ધતિ વિગતવાર સમજાવો. **13**

Explain in detail trading method of stock exchanges.

અથવા

OR

સેબીના ઉદ્દેશો જણાવી તેના વિવિધ કાર્યો સમજાવો. **13**

State objectives of SEBI and Explain its various functions.

Q.4 **ટુંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)** **14**

Write short note (Any two)

1. સંગઠિત બજારના કાર્યો અને સેવાઓ.
   Functions and services of organized markets.
2. પ્રમાણીકરણ અને વર્ગીકરણ માટેની ધારાકીય જોગવાઈઓ.
   Statutory provisions for standardization and grading.
3. ભારતીય બજારમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડોની ભૂમિકા.
   Role of mutual funds in Indian economy.
4. તેજી-મંદીના સોદા.
   Put and call options.

*****

1908060103030001 / 1908060403030001 / 1908060203030001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)
STRATEGIC MANAGEMENT - I

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
  a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)**
  b. Name of the Subject: **STRATEGIC MANAGEMENT - I**
  c. Subject Code No: **1908060103030001 / 1908060403030001 / 1908060203030001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. **10**

Answer the following in brief:

1. વ્યૂહરચના કોને કહેવાય?
   What is meant by Strategy?

2. વિસંયોજન એટલે શું?
   What is meant by Demerger?

3. વિઝન અને મિશન વચ્ચે શું તફાવત છે?
   Stat the difference between Vision & Mission.

4. સમજાવો – "પડતર નેતૃત્વ"
   Explain the term "Cost Leadership"

5. સામાન્ય પર્યાવરણ કોને કહેવાય?

What meant by General Environment?

Q.2 સ્થિરતાલક્ષી વ્યૂહરચના કોને કહેવાય ? તેના વિવિધ પ્રકારો સવિસ્તાર ચર્ચો. **13**

What is called Stability Strategies? Discuss its different types.

અથવા

OR

A. પર્યાવરણ વિશ્લેષણના આંતરિક પરિબળો ચર્ચો. **7**

Stat the internal factors of Environmental Analysis.

B. વ્યૂહાત્મક સંચાલનની પ્રક્રિયા સવિસ્તાર ચર્ચો. **6**

Explain the process of Strategic Management in detail.

Q.3 A. વ્યૂહાત્મક સંચાલનના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **7**

Discuss the characteristics of Strategic Management.

B. હેતુનિર્ધારણનો અર્થ આપી તેની સમસ્યાઓ ચર્ચો. **6**

Stat the meaning of Goal setting? Discuss its problems.

અથવા

OR

A. આધુનિકીકરણની વ્યૂહરચના ચર્ચો. **7**

Explain Modernisation Strategies.

B. પર્યાવરણ વિશ્લેષણનું મહત્વ સમજાવો. **6**

Discuss the importance of Environmental Analysis.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) **14**

Short Note: (Any Two)

1. વૈવિધ્યીકરણની વ્યૂહરચના

   Diversification Strategy

2. SWOT વિશ્લેષણ

   "SWOT" Analysis

3. આર્થિક અને રાજકીય પર્યાવરણ

   Economic and Political environment

4. પુનઃ ઇજનેરીકરણ

   Re-engineering

*****

1908060103020001 / 1908060403020001 / 1908060203020001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)
FINANCIAL MANAGEMENT – I

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
  a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)**
  b. Name of the Subject: **FINANCIAL MANAGEMENT - I**
  c. Subject Code No: **1908060103020001 / 1908060403020001 / 1908060203020001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. **10**
Answer in brief.

1. નાણાંકાર્ય એટલે શું?
   What is Finance function?

2. CGST અને IGST ના પૂર્ણ સ્વરૂપ જણાવો.
   give the full form of CGST and IGST.

3. જોખમના પ્રકાર જણાવો.
   State the types of risks.

4. ભારતમાં નાણાંકીય મધ્યસ્થીઓ જણાવો.
   Which are the financial intermediaries of India?

5. અ-બ-ક વિશ્લેષણની પધ્ધતિ એટલે શું
What is ABC Analysis?

Q.2 (અ) વિશ્વબેંકના કાર્યો સમજાવો. **7**
Explain the functions of world bank.

(બ) વ્યાજ-દર સ્વેપની વિગતે ચર્ચા કરો. **7**
Discuss in detail the interest rates swaps.

અથવા

OR

(અ) જોખમ સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો. **7**
Explain the objective of risk management.

(બ) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયાના ફાયદા સમજાવો. **7**
Explain the advantages of unit trust of India.

Q.3 (અ) ભંડોળ પ્રાપ્તિની હક્કના શેર પધ્ધતિની વિગતે ચર્ચા કરો. **7**
Discuss in detail the right issue as a method of raising finance.

(બ) અસરકારક રોકડ સંચાલન માટે રોકડ પ્રવાહનું નિયમન સમજાવો. **6**
Explain the regulation of cash flows for effective cash management

અથવા

OR

(અ) જોખમના વર્ગીકરણના અભિગમની ચર્ચા કરો, **7**
Discuss Risk Classification Approach

(બ) માલસામાન સંચાલનની આર્થિક વરદી જથ્થાની પધ્ધતિ સમજાવો. **6**
Explain Economic Ordering Quantity as a method of inventory management.

Q.4 **(અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ એક)** **4**

Write Short note (Any one)

૧. જાહેર થાપણોના પ્રકાર

Types of Public deposits

૨. બોનસ શેર

Bonus Shares

૩. શાખની મૂદત – શાખ નીતિનું ચલ

Credit period - an ingredient of receivable management

(બ) આકાશ લીમીટેડ પોતાના ગ્રાહકોને 30 દિવસની શાખ આપે છે, જાન્યુઆરીથી એપ્રિલ સુધીનાં ઉધાર વેચાણ અને દેવાદારોને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે. તેના પરથી દેવાદારોનું સરેરાશ આયુષ્ય શોધી સૂચન કરો. **9**

Akash Ltd. gives 30 days credit period to its customers. Information of credit sales and debtors from January to April is as under.

મહિનો	શાખ પર વેચાણ રૂ. માં	દેવાદારો રૂ. માં
જાન્યુઆરી	૯,૦૦૦	૧૬,૦૦૦
ફેબ્રુઆરી	૧૨,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
માર્ચ	૧૬,૦૦૦	૨૪,૦૦૦
એપ્રિલ	૨૦,૦૦૦	૩૨,૦૦૦

Month	Credit Sales in Rs.	Debtors in Rs.
January	9,000	16,000
February	12,000	20,000
March	16,000	24,000
April	20,000	32,000

From the above information find out average life of debtors and give proper suggestions.

*****

2108060103044004
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VII

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks:50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)**
b. Name of the Subject: **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VII**
c. Subject Code No: **2108060103044004**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 Answer the following question. **10**
નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો

1) આદવિક કંપનીનું પડતર નું માળખું નીચે મુજબ છે.

ઉત્પાદન અને વેચાણ (3,125 એકમો)	₹ 12,50,000
બાદ : ચલિત ખર્ચા	₹ 7,50,000
ફાળો	₹ 5,00,000
બાદ : સ્થિર ખર્ચા	₹ 10,00,000
ખોટ	₹ 5,00,000

નીચેની ગણતરી કરો.
1) વેચાણ પર 40% ખોટ નિવારવા એકમદીઠ નવી વેચાણ કિંમત
2) જો વેચાણ કિંમત વધારવી શક્ય ન હોત તો વેચાણ પર 40% ખોટને બદલે વેચાણ પર 20 % નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ એકમોમાં અને રૂપિયામાં

The cost structure of Aadvik company is as follows.

Production and sales (3,125 units)	₹ 12,50,000
Less Variable cost	₹ 7,50,000
Contribution	₹ 5,00,000

Less Fixed cost	₹ 10,00,000
Loss	₹ 5,00,000

Calculate the following:

1) Per unit selling price to remove 40% loss on sale
2) If it is not possible to increase the selling price, then required sales in units and rupees to get 20% profit on sales instead of 40% loss on sales

2) એક યોજનામાં રૂ. 6,12,500 નું રોકાણ કરવામાં આવે છે. યોજનાનું આયુષ્ય દસ વર્ષનું છે, આયુષ્યને અંતે ભંગાર કિંમત રૂ. 1,22,500 ઉપજે છે. ઘસારો અને કરવેરા કાપ્યા પછીનો દસ વર્ષનો કુલ ચોખ્ખો નફો રૂ. 3,06,250 છે. સરેરાશ રોકાણ પર વળતરની પધ્ધતિએ સરેરાશ વળતરનો દર શોધો.
Rs. 6,12,500 is invested in a project. The life of the project is ten years, and the scrap value at the end of its life is Rs. 1,22,500. The total net profit for ten years after the deduction of depreciation and taxes is Rs 3,06,250. Find the average rate of return by method of return on average investment

Q.2 વિશ્વા લિમિટેડના ચોપડામાં છેલ્લાં બે વર્ષની માહિતી નીચે મુજબની પ્રાપ્ત થઈ છે : **14**

વિગત	વર્ષ - 2021	વર્ષ - 2022
વેચાણ	રૂ. 15,24,000	?
નફાજથ્થાનો ગુણોત્તર	50%	37.5%
સલામતી ગાળો (કુલ વેચાણની ટકાવારી)	40%	21.875%

Vishwa Limited has furnished the following data for the two years:

Particulars	Year 2021	Year 2022
Sales	₹ 15,24,000	?
P/V ratio	50%	37.5%
The margin of safety (as a % of total sales)	40%	21.875%

પુનઃઘડતરની પ્રક્રિયાને કારણે વર્ષ 2022 માં સ્થિરખર્ચામાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થવાની શક્યતા છે. કંપની ઘટાડેલી વેચાણકિંમતે વર્ષ 2021 ના વેચાણ જથ્થાને વર્ષ 2022 માં જાળવી રાખશે. તમોને નીચે જણાવ્યા અનુસાર ગણતરી કરવાનું કહે છે:

1) વેચાણ 2022 ના વર્ષનું
2) સ્થિરખર્ચા 2022 ના વર્ષનાં
3) 2022 ના વર્ષનું સમતૂટબિંદુનું વેચાણ (રૂપિયામાં) શોધો.

There have been substantial savings in the fixed cost in the year 2022 due to the restructuring process. The company could maintain its sales quantity level of 2021 in 2022 by reducing the selling price.
You are required to calculate the following:

1) Sales for 2022
2) Fixed Cost for 2022
3) Break Even Sales for 2022 in Rs.

અથવા

OR

IBM Ltd. લેપટોપનું ઉત્પાદન કરે છે. ચાલુ વર્ષે 11,250 એકમો ₹ 2,25,000 ની ખોટથી વેચાશે એવો અંદાજ છે. આ વર્ષ દરમિયાન કંપની કારખાનાની સામાન્ય ક્ષમતાનો 75% ઉપયોગ કરશે એમ જણાય છે.
સ્થિર ખર્ચા હૈં 11,25,000 અને ચલિત ખર્ચ વેચાણના 75% લેખે ચૂકવાશે નીચે મુજબની ગણતરી કરો.

1) સમતૂટ બિંદુ
2) કંપની સામાન્ય ઉત્પાદન ક્ષમતાના 90% જેટલો ઉપયોગ કરે છે. ત્યારે નફો કે નુકશાનની રકમ.
3) વેચાણ કિંમતમાં 10% ઘટાડો, ચલિત ખર્ચમાં 20% ઘટાડો, સ્થિર ખર્ચમાં 20% વધારો એ ત્રણે ફેરફાર સાથે થાય ત્યારે નવું સમતૂટ બિંદુ.

IBM Ltd. Manufacture Laptop. For the current year, the company expects to sell 11,250 units involving a loss of 2,25,000, only 75% of the plant's normal capacity is being utilized during the current year,
The fixed costs for the year amount to 11,25,000 and variable costs amount to 75% of sales value.
You are required to –

1) Calculate the break-even point
2) Calculate the amount of profit or loss, if the company operates at 90% of its normal capacity.
3) Calculate the new break-even point, if there is a reduction in selling price by 10%, a reduction in variable costs per unit by 20% and an increase in fixed costs by 20%, all these changes are to be taken to gather.

Q.3 પ્રિયલ કંપની લિમિટેડ માનવ સંચાલિત યંત્રના સ્થાને નવું ઓટોમેટિક આધુનિક યંત્ર લાવવાનું વિચારે છે. **14**

આ માટે તેઓની પાસે બે યંત્રો પ્રાપ્ય છે. યંત્ર X અને યંત્ર Y. તેમની નીચેની માહિતીના આધારે નફાકારકતા દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને બંને યંત્રના રોકાણ પરત મુદત તેમજ મૂળ રોકાણ પર વળતરનો દર ગણો :

વિગત	યંત્ર X	યંત્ર Y
યંત્રનું અંદાજિત આયુષ્ય	6 વર્ષ	5 વર્ષ
યંત્રની કિંમત (રૂ.)	20,40,000	23,80,000
પરોક્ષ સામગ્રીનો ખર્ચ	85,000	1,19,000
બગાડમાં અંદાજે બચત	1,70,000	2,12,500
વધારાનો નિભાવ ખર્ચ	2,38,000	3,06,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરીમાં અંદાજિત બચત :		
બિનજરૂરી કર્મચારીઓની સંખ્યા	400	500
કર્મચારીદીઠ પગાર	રૂ. 2,975	રૂ. 3,400

1) તમને લાગુ પડતો કરવેરાનો દર 50% છે.
2) કરવેરાની ગણતરીમાં ઘસારાની ગણતરી ધ્યાનમાં લેવાની નથી. તમે સંચાલકોને સલાહ આપો કે ક્યું યંત્ર ખરીદવું જોઈએ ?

Priyal Ltd. is thinking of purchasing a new automatic modern machine to replace the man-operated machine. For that two options will be available machine X and machine Y. Prepare the statement of profitability on the basis of the information given below. Find out each machine's Payback Period and Rate of Return on Initial Investment.

Particulars	Machine X	Machine Y
The machine's estimated life	6 years	5 years
Cost of Machine (Rs.)	20,40,000	23,80,000
Estimated savings in scrap	85,000	1,19,000
Indirect material cost	1,70,000	2,12,500
Additional cost	2,38,000	3,06,000
Estimated savings in Direct Wages:		
Number of useless labours	400	500
Wages per labour (Rs.)	2,975	3,400

1) The tax rate is 50% on profit.
2) Neglect depreciation for the calculation of tax which machine will you suggest purchasing?

અથવા

OR

એક કંપનીએ રૂ. 25,00,000 ના મૂડી ખર્ચે નવી પેદાશના ઉત્પાદન માટે એક મશીન મોડલ A સ્થાપિત કર્યું છે. વાર્ષિક કાર્યકારી ખર્ચ રૂ. 12,50,000 (ઘસારા સિવાય) અંદાજવામાં આવ્યો છે અને આ ખર્ચ ઉત્પાદનના 1,00,000 એકમોના વાર્ષિક જથ્થાના આધારે અંદાજવામાં આવે છે. ઉત્પાદનના 1,00,000 યુનિટના આ જથ્થા પર સ્થિર ખર્ચ વાર્ષિક રૂ. 1,00,00,000 થશે. વેચાણ કિંમત ઉત્પાદનના એકમદીઠ રૂ. 125 છે. મશીનની ભંગાર કિંમત શૂન્ય છે અને અંદાજીત આયુષ્ય 5 વર્ષનું છે.

કંપની પાસે વિકલ્પ તરીકે સુપર મોડલ નામનું બીજું મશીન આવ્યું છે જે ઘસારા સિવાય રૂ. 7,50,000 ના અંદાજિત વાર્ષિક કાર્યકારી ખર્ચે ઉત્પાદનનો સમાન જથ્થો આપવા સક્ષમ છે. જો કે, સ્થિર ખર્ચ સમાન રહેશે. આ મશીન પણ પાંચ વર્ષનું આયુષ્ય ધરાવશે જેની કોઈ ભંગાર કિંમત નથી. આ મશીનની મૂડી પડતર રૂ. 37,50,000 છે.

કંપની પાસે મશીન મોડલ A (જે હમણાં જ ગોઠવવામાં આવ્યું છે) ને વેચવા માટે રૂ. 12,50,000 ની ઓફર મળી છે અને તેને દૂર કરવાનો ખર્ચ રૂ. 2,50,000 થશે. કરવેરાની અવગણના કરો.

ઓછા કાર્યકારી ખર્ચને ધ્યાનમાં રાખીને, કંપની મશીન મોડલ A ને કાઢી નાખવા અને સુપર મોડલ મશીન સ્થાપવા ઈચ્છે છે. ધારો કે મોડલ A એ હજુ વ્યાવસાયિક ઉત્પાદન શરૂ કર્યું નથી અને તેને દૂર કરવામાં અને સુપર મોડલ મશીનની સ્થાપનામાં જે સમયનો વિલંબ થાય છે તેના માટે માલસામગ્રીની અછત જવાબદાર નથી.

મૂડી પડતર 14% છે અને પાંચ વર્ષમાં દરેક માટે વર્તમાન મૂલ્યના પરિબળો અનુક્રમે 0.877, 0.769, 0.675, 0.592 અને 0.519 છે. સુપર મોડલ મશીન સ્થાપના કરીને કંપનીએ મોડલ A મશીન બદલવું જોઈએ કે કેમ તે જણાવો. જો મોડલ A મશીન ઇન્સ્ટોલ કરવામાં આવ્યું ન હોય અને કંપની મશીનના બેમાંથી એક મોડલની પસંદગી અંગે વિચારણા કરી રહી હોય તો શું તમારા નિર્ણયમાં કોઈ ફેરફાર થશે? તમારા જવાબને સમજાવવા માટે યોગ્ય નિવેદન રજૂ કરો.

A company has just installed a machine Model A for the manufacture of a new product at a capital cost of Rs. 25,00,000. The annual operating costs are estimated at Rs. 12,50,000 (excluding depreciation) and these costs are estimated on the basis of an annual volume of 1,00,000 units of production. The fixed costs at this volume of 1,00,000 units of output will amount to Rs. 1,00,00,000 per annum. The selling price is Rs. 125 per unit of output. The machine has a five-year life with no residual value.

The company has now come across another machine called Super Model which is capable of giving the same volume of production at an estimated annual operating cost of Rs 7,50,000 exclusive of depreciation. The fixed costs will however, remain the same in value. This machine also will have a five-year life with no residual value. The capital cost of this machine is Rs 37,50,000.

The company has an offer for the sale of the machine Model A (which has just been installed) at Rs 12,50,000 and the cost of removal thereof will amount to Rs 2,50,000. Ignore tax.

In view of the lower operating cost, the company is desirous of dismantling of the machine Model A and installing the Super Model Machine. Assume that Model A has not yet started commercial production and that the time lag in the removal thereof and the installation of the Super Model machine is not material.

The cost of capital is 14% and the P.V. Factors for each of the five years respectively are 0.877, 0.769, 0.675, 0.592 and 0.519. State whether the company should replace the Model A machine by installing the Super Model machine. Will there be any change in your decision if the Model A machine has not been installed and the company is in the process of considering of selection of either of the two models of the machine? Present a suitable statement to illustrate your answer.

Q.4 ટૂંક નોધ (ગમે તે બે) **12**

Short note (any two)

1) સમતૂટ વિશ્લેષણની સાથે સંકળાયેલ માન્યતાઓ
Assumptions related to Break-even analysis

2) કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારીનું કાર્યક્ષેત્ર.
Scope of Corporate Social Responsibility

3) મૂડી બજેટ તૈયાર કરવાનું મહત્વ
Importance of Capital Budgeting

4) નાણાંનું વર્તમાન મૂલ્ય સમજાવો.
Explain the present value of money

*****

2108060103055005
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VIII

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)**
   b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VIII**
   c. Subject Code No : **2108060103055005**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. Show necessary calculations as a part of answer.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો: **10**
Do as directed:

અ) ભગવતી લિમિટેડ તમને નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે: **4**
75,000 એકમોના પ્રવૃત્તિ સ્તરે ઉત્પાદનના એકમ પડતરનું માળખું:

વિગતો	રૂ.
કાચો માલ	6
મજુરી	5
ઉત્પાદન ખર્ચાઓ (રૂ. 1 ના ઘસારા સહીત)	4
વહીવટી ખર્ચાઓ	2
વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચાઓ	3

તૈયાર માલના સ્ટોક સંગ્રહ સમયગાળો 2.5 મહિના છે. ઉપરોક્ત માહિતી પરથી, નીચેના દરેક વૈકલ્પિક સંજોગોમાં તૈયાર માલના સ્ટોકની રોકડ ખર્ચની ગણતરી કરો:
સંજોગ (અ): જો અન્ય કોઈ માહિતી આપવામાં આવી ન હોય.
સંજોગ (બ): જો તૈયાર માલના સ્ટોકનું મૂલ્ય કારખાના કિંમતે કરવાનું હોય.

(a) Bhagvati Ltd. provides you the following information:

Unit cost structure of product at an activity level of 75,000 units Particulars

Particulars	**Rs.**
Raw material	6
Wages	5
Manufacturing overheads (including depreciation Re. 1)	4
Administrative expenses	2
Selling and distribution expenses	3

Finished goods storage period is 2.5 months. From the above information, calculate the cash cost stock of finished goods in each of the following alternative cases:

Case (a): if no other information is given.

Case (b): if stock of finished goods is to be valued at factory cost.

બ) ભૂમિ લિમિટેડ તેના વિસ્તરણ માટે નાણાં મેળવવા માટે હકના શેર બહાર પાડવાનું આયોજન કરી રહી છે. કંપનીની હાલની ઈક્વિટી શેરમૂડી રૂ 60 લાખ છે અને તેની બજાર કિંમત શેરદીઠ રૂ 45 છે. કંપનીએ તેના શેરધારકોને દર પાંચ શેરના બદલામાં બે હક ના શેર ખરીદવાની ઓફર કરી છે, જે દરેક શેરની દાર્શનિક કિંમત રૂ 10 છે અને તેનો ભાવ રૂ 12 છે. **4**

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

૧) હક્કના ભરણાં પછીની સૈદ્ધાંતિક બજાર કિંમત

૨) હક્કનું મૂલ્ય અને

૩) શેરમૂડીમાં વધારાની ટકાવારી

b) Bhumi Limited is planning to raise funds by making rights issue of equity shares to part finance its expansion, the existing equity share capital of the company is Rs. 60 lakhs and the market value is Rs. 45 per share. The company offered to its shareholders the right to buy two shares of face value Rs. 10 each at price Rs. 12 per share for every five shares held.

From the above information calculate:

1) Theoretical market price per share after the right issues;
2) The value of the rights and
3) Percentage increase in share capital.

ક) રોકાણોની ચાલુ ચોપડે કિંમત સમજાવો. **2**

c) Explain: Carrying cost of investment

Q.2 રુશિતા લિમિટેડ તેનું વેચાણ આવતા વર્ષે રૂ 6,00,000 થી વધારીને રૂ 8,40,000 અને પછીના વર્ષમાં રૂ 9,60,000 કરવાની દરખાસ્ત કરે છે. એવી અપેક્ષા છે કે આગામી બે વર્ષમાં ખરીદી રૂ 1,80,000 થી વધીને રૂ 2,40,000 અને પછી રૂ 2,70,000 સુધી જશે. વર્ષોથી વેચાણ પર 10% ના સ્થિર નફાનો અંદાજ છે અને માલસામાન, મજૂરી અને કારખાના શિરોપરી ખર્ચ વેચેલ માલની પડતરના અનુક્રમે 30%, 20% અને 30% હોવાનો અંદાજ છે. **14**

દરેક વર્ષના અંતે કાચા માલનો સ્ટોક બે મહિનાના વપરાશ જેટલો, ચાલુ કામ એક માસની કારખાના પડતર જેટલું અને તૈયાર માલ અડધા માસની કુલ પડતર જેટલો થશે. ગ્રાહકોને બે મહિનાની શાખ આપવામાં આવે છે અને વેપારીઓ પાસેથી પણ તેટલી જ શાખ મળે છે.

કંપની પાસે મજૂરી અને અન્ય શીરોપરી ખર્ચની ચુકવણી માટે એક માસની જરૂરિયાત જેટલો વહન ખર્ચ કરવાની નીતિ છે પૂર્વ ચુકવણીઓ અને લેણાંના ખર્ચ સામાન્ય રીતે એકબીજાને સરભર કરતા હોવાથી તેમને અવગણીને ત્રણેય વર્ષ માટે કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાતનો અંદાજ અલગથી તૈયાર કરો. ઉપરોક્ત માહિતીમાંથી કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાતનું અનુમાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

Rushita Ltd. proposes to increase its turnover from Rs. 6,00,000 to Rs. 8,40,000 next year and to Rs. 9,60,000 in the succeeding year. It is expected that the purchases will go up from Rs. 1,80,000 to Rs. 2,40,000 and then to Rs. 2,70,000 in the next two years. A steady profit of 10% on turnover is estimated over the years; and the materials, labour and factory overheads are estimated uniformly to be 30%, 20% and 30% respectively of total cost of goods sold.

At the end of each year, the raw materials stock would amount to two months consumption, work in progress to one month's factory cost and finished goods to half a month's total cost. There is two month's credit period allowed to customers and received from suppliers.

The company has a policy of carrying costs equivalent to one month's requirement for payment of labour and other overhead cost. Ignoring pre-payments and accrued charges as they normally offset each other; work out an estimate of working capital requirement for all the three years separately. From the above information prepare working capital requirement forecast statement.

અથવા

OR

નેહા કંપનીના પડતર પત્રકના નમૂનાની માહિતી નીચે મુજબ છે: **14**

ખર્ચના તત્વો	**(એકમ દીઠ) રૂ.**
કાચોમાલ	**64**
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	**26**
પરોક્ષ ખર્ચા	**48**
કુલ પડતર નફો	**138** **22**
વેચાણ કિંમત	**160**

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે:

(1) સપ્લાયર એક માસની શાખ આપે છે.
(2) દેવાદારોને ઘેઢ ($1\frac{1}{2}$) માસની શાખ આપવામાં આવે છે.
(3) કાચો માલ સરેરાશ એક માસ માટે સ્ટૉકમાં રહે છે.
(4) અર્ધ તૈયાર માલ સરેરાશ અડધા માસ માટે પ્રક્રિયામાં રહે છે.
(5) તૈયાર માલ સરેરાશ એક માસ માટે સ્ટૉકમાં રહે છે,
(6) મજૂરીની ચૂકવણીનો સમયગાળો ઘેઢ ($1\frac{1}{2}$) અઠવાડિયાનો છે.
(7) ઉત્પાદનનો 1/6 ભાગ રોકડમાં વેચાય છે.
(8) કુલ જવાબદારીઓના આધારે રોકડ સિલક 4% જાળવવામાં આવે તેવી અપેક્ષા છે.
(9) જ્યારે પરોક્ષ ખર્ચાની ચૂકવણીનો સમયગાળો અઢી અઠવાડિયાનો છે.

તમે એમ ધારી શકો કે ઉત્પાદન આખા વર્ષ દરમ્યાન એક સરખી રીતે વહેંચાયેલું છે. મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચ તેજ રીતે ચૂકવવા પાત્ર બને છે. તથા ચાર અઠવાડિયાની મુદ્દત બરાબર એક માસ થાય છે.
ઉત્પાદન વાર્ષિક 84,500 એકમોનું થશે એમ ધારીને કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

A proforma cost sheet of Neha Company provides the following particulars:

Elements of cost	**Amount per unit (Rs.)**
Raw materials	**64**
Direct Labour	**26**
Overhead	**48**
Total cost Profit	**138** **22**
Selling price	**160**

The following further information's are available:

1) Credit allowed by suppliers is one month.
2) Credit allowed to debtors is one and half months.
3) Raw materials are in stock on average one month.
4) Materials are in process, on average, half a month.
5) Finished goods are in stock on average one month.
6) Lag in payment of wages is one and half weeks.
7) One-sixth of the output is sold against cash.
8) Cash on hand is expected to be maintained at 4% based on total liabilities.
9) Lag in payment of overheads expenses two and half weeks.

You may assume that the production is carried on evenly throughout the year, wages and overheads accrue similarly and a time period of 4 weeks is equivalent to a month.
You are required to prepare a statement showing the working capital needed to finance a level of activity of 84,500 units of production.

Q.3 એકતા લિમિટેડનું તા. 31 મી માર્ચ 2023નાં રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: **14**

31મી માર્ચ, 2023ના રોજનુ એકતા લિમિટેડનુ પાકું સરવૈયું

વિગતો	**નોંધ નંબર**	**રકમ (રૂ.)**
I. ઇક્વિટી અને દેવાં		
1) શેર હોલ્ડરોના ભંડોળો:		
(અ) શેરમૂડી:		
i) 2,90,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 10ના રૂ. 9 ભરપાઈ		26,10,000
ii) દરેક રૂ. 100 નો એક એવા 10% પ્રેફરેન્સ શેર પૂરા ભરાયેલ		16,00,000
(બ) અનામત અને વધારો.		
i) જામીનગીરી પ્રીમિયમ,		4,00,000
ii) સામાન્ય અનામત		8,50,000
iii) નફા-નુકસાન ખાતું		6,00,000
2) બિન ચાલુ જવાબદારીઓ :		
(અ) લાંબાગાળાના ઉછીના નાણાં:		
i) 12% ના ડિબેન્ચર્સ		23,80,000

ii) બેંક લોન		16,40,000
૩) ચાલુ જવાબદારીઓ (અ) ટૂંકાગાળાના ઉછીનાં નાણાં (બ) વેપારી દેવા (ક) અન્ય ચાલુ જવાબદારીઓ		2,60,000 2,85,000 6,25,000
કુલ		**1,12,50,000**
II. મિલકતો:		
1) બિન ચાલુ મિલકતો : (અ) કાયમી મિલકતો : i) દશ્ય મિલકતો અ) જમીન મકાન બ) યંત્રો (બ) બિન ચાલુ રોકાણો		43,55,000 21,40,000 11,00,000
2) ચાલુ મિલક્તો: (અ) માલસામાન (બ) વેપારી લેણા i) દેવાદારો ii) લેણી હૂંડી (ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ		4,65,000 6,60,000 6,20,000 19,10,000
કુલ		**1,12,50,000**

વધારાની માહિતી.

1) તા. 1-4-2023 ના રોજ કંપનીએ 65,500 શેર દીઠ રૂ. 16 ની કિંમતે પરત ખરીદીની જાહેરાત કરી

2) ધંધાના રોકડ અને બેંક સિલક રૂ.18,52,500 રાખવાની છે.

3) અમુક રોકાણો પડતર કિંમત પર 25% નફો મળે એ રીતે વેચેલ છે.

4) બાય બેક ના હેતુ માટે કંપનીએ 2,200, 11 % ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 ના 12% પ્રીમિયમેં બહાર પાડ્યા.

ઉપરની માહિતી પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને બાય બેક (પુનઃ ખરીદી) પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

The Balance Sheet of Ekta Ltd. as on 31st March 2023 is as follows:

Balance Sheet of Ekta Limited as on 31st March, 2023

Particulars	**Notes Number**	**Amount (Rs.)**
I. Equity and Liabilities		
1) Shareholder's Funds::		
(a) Share Capital:		
i) 2,90,000 Equity Shares of Rs. 10 each Rs.9 paid up		26,10,000
ii) 10% Preference Share of Rs. 100 each fully paid		16,00,000
(b) Reserve and Surplus:		
i) Securities Premium		4,00,000
ii) General Reserve		8,50,000
iii) Profit and Loss Account		6,00,000
2) Non- current Liabilities:		
a) Long-term Borrowings:		
i) 12% debentures		23,80,000
ii) Bank loan		16,40,000
3) Current Liabilities:		
a) Short-term Borrowings		2,60,000
b) Trade payables		2,85,000
c) Other Current Liabilities		6,25,000
Total		**1,12,50,000**
II. Assets		
1) Non-current Assets:		
a) Fixed Assets:		
i) Tangible Assets:		
a) Land & Building		43,55,000
b) Machinery		21,40,000
b) Non-current Investments		11,00,000
2) Current Assets:		
a) Inventories		4,65,000
b) Trade Receivables:		
i) Debtors		6,60,000
ii) Bills receivable		6,20,000
c) Cash and Cash Equivalents		19,10,000
Total		**1,12,50,000**

Additional information:

1) On 1-4-2023 the company announced the buyback of its 65,500 equity shares at Rs. 16 per share.
2) Cash and bank balance of Rs. 18,52,500 is to be maintained in the business.
3) Part of investments were sold at a profit of 25% on cost price.
4) For buyback purpose the company issued 2,200, 11% preference shares of Rs. 100 each at a premium of 12%.

You are required to pass necessary journal entries in the books of the company and prepare the post buy-back Balance Sheet.

અથવા

OR

આયુષી લિમિટેડનું તા.31મી માર્ચ 2023નાં રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે: **14**

31મી માર્ચ, 2023ના રોજનુ આયુષી લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું

વિગતો	**નોંધ નંબર**	**રકમ (રૂ.)**
I. ઇક્વિટી અને દેવાં		
1) શેર હોલ્ડરોના ભંડોળો: (અ) શૅરમૂડી: 6,40,000 ઇક્વિટી શેર રૂ. 10ના પૂરા ભરાયેલ (બ) અનામત અને વધારો. i) સામાન્ય અનામત ii) જામીનગીરી પ્રીમિયમ iii) નફા-નુકસાન ખાતું		64,00,000 6,65,000 7,80,000 4,40,000
2) બિન ચાલુ જવાબદારીઓ : (અ) લાંબાગાળાના ઉછીના નાણાં: i) 12% ના ડિબેન્ચર્સ ii) મુદ્દતી લોન		26,60,000 14,85,000
3) ચાલુ જવાબદારીઓ (અ) અન્ય ચાલુ જવાબદારી		9,65,000
કુલ		**1,33,95,000**

II. મિલકતો:		
1) બિન ચાલુ મિલકતો : (અ) કાયમી મિલકતો : i) દશ્ય મિલકતો (બ) બિન ચાલુ રોકાણો		78,00,000 20,50,000
2) ચાલુ મિલક્તો. (અ) માલસામાન (બ) વેપારી લેણા (ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ		12,95,000 10,15,000 12,35,000
કુલ		**1,33,95,000**

શેરધારકોએ ઉપરોક્ત પાકું સરવૈયાની તારીખે ઠરાવ અપનાવ્યો.

(1) ભરપાઈ મૂડીના 20% શેર બાય બેક દરેક રૂ. 16 પ્રમાણે કરેલ છે.

(2) રૂ. 11,00,000 ના રોકાણ રૂ. 9,80,000 માં વેચવામાં આવ્યા.

(3) શેરના બાયબેક ફાઇનાન્સ કરવા માટે 8% ના પ્રીમિયમે 6,500, 10% ના ડિબેન્ચર્સ દરેક રૂપિયા 100ના બહાર પાડ્યા.

(4) સામાન્ય અનામત ખાતામાં રૂ. 3,40,000 નું બેલેન્સ જાળવવું.

ઉપરની માહિતી પરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને બાય બેક (પુનઃ ખરીદી) પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

The Balance Sheet of Ayushi Ltd. as on 31st March 2023 is as follows:

Balance Sheet of Ayushi Limited as on 31st March, 2023

Particulars	Notes No.	Amount (Rs.)
I. Equity and Liabilities		
1) Shareholder's Funds: a) Share Capital: 6,40,000 Equity Shares of Rs. 10 each fully paid b) Reserve and Surplus: i) General Reserve ii) Securities Premium iii) Profit and Loss Account		64,00,000 6,65,000 7,80,000 4,40,000
2) Non- current Liabilities: a) Long-term Borrowings: i) 12% Debentures ii) Term loan		26,60,000 14,85,000

3) Current Liabilities: a) Other Current Liabilities		 9,65,000
Total		**1,33,95,000**
II. Assets		
1) Non-current Assets: a) Fixed Assets: i) Tangible Assets b) Non-current Investments		 78,00,000 20,50,000
2) Current Assets: a) Inventories b) Trade Receivables c) Cash and Cash Equivalent		 12,95,000 10,15,000 12,35,000
Total		**1,33,95,000**

The shareholders adopted the resolution on the date of the above mentioned Balance Sheet to:

1) Buyback 20% of the paid up capital at Rs. 16 each.
2) Sell investments worth Rs. 11,00,000 for Rs. 9,80,000.
3) Issue 6,500, 10% Debentures of Rs. 100 each at a premium of 8% to finance the buyback of shares.
4) Maintain a balance of Rs. 3,40,000 in general reserve account.

You are required to pass the necessary journal entries to record the above transactions and prepare the Balance Sheet immediately after the buyback.

Q.4 ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે ત્રણ) **12**

Write short notes on: (any 3)

1. કર્મચારી સ્ટોક વિકલ્પ યોજના
   Employees stock option plan
2. શાખપત્રના પ્રકારો
   Kinds of Letter of credit
3. હિસાબી ધોરણ -10 ના જરૂરી ખુલાસાઓ (કાયમી મિલકતો અંગે હિસાબો)
   Necessary disclosures for Accounting Standard-10 (Accounting for fixed assets)
4. વિદેશી ચલણનું સંચાલન
   Foreign currency management

5. કંપની ધારાની કલમ 68 મુજબની શેર બાયબેકની જોગવાઈઓ
   Provisions of share buyback as per section 68 of Companies Act 2013

6. કામગીરી ચક્ર
   Operating Cycle

*****

2108060103066006
EXAMINATION FEBRUARY - MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - IX

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination: **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING) (THIRD SEMESTER)**
b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - IX**
c. Subject Code No : **2108060103066006**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.
5. Show the necessary working notes as part of the answer

Seat No:

Student's Signature

Q.1 માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈ પણ બે)
Give the answer as per instruction: (Any TWO)

(A) નીચેની માહિતી પરથી પૂર્ણ એકમોનું પત્રક તૈયાર કરો. **5**

પ્રક્રિયા – 1 ની માહિતી નીચે મુજબ છે:

(1) ચાલુ કામના શરૂઆતના સ્ટોકના એકમો ------(?)

પૂર્ણતાની કક્ષા:

માલસામાન્ ----------------- 90%

પ્રત્યક્ષ મજૂરી -----------------60%

પરોક્ષ ખર્ચા -----------------50%

(2) દાખલ કરેલી માલસામગ્રી -------------12000 એકમો

(3) ભંગારમાં કાઢી નાખેલા એકમો ---------- 500

પૂર્ણતાની કક્ષા:

માલસામાન ---------------100%

મજૂરી -------------- 80%

પરોક્ષ ખર્ચ ------------- 70%

(4) અસામાન્ય વધારાના એકમો -------------500

(5) સામાન્ય બગાડ ઉત્પાદનના ------------10%

(6)ચાલુ કામનો આખર સ્ટોક ---------- 400 એકમો

પૂર્ણતાની કક્ષા:

માલસામાન ---------------100%

મજૂરી ---------------75%

પરોક્ષ ખર્ચ------------------60%

(A) From the following information, prepare statement of equivalent units:

(1) Opening stock of WIP - ---------------- (?)

Degree of completion:

Material ------------ 90%

Direct Wages -------- 60%

Overheads --------------50%

(2) Units introduced into this process------------ 12000 units

(3) Units scrapped --------------- 500

Degree of completion:

Material ------------- 100%

Wages --------------- 80%

Overheads --------------- 70%

(4) Units of abnormal gain -----------500

(5) Normal loss is 10% of production

(6) Closing stock of WIP- ----------- 4000 units

Degree of completion:

Material ------------ 100%

Wages ------------ 75%

Overheads ------------ 60%

(B) એક ઉત્પાદક બે પેદાશો X અને Y બનાવે છે. X પેદાશનું ઉત્પાદન એક વખતમાં 1000 એકમોનું થાય છે. જયારે Y પેદાશનું ઉત્પાદન 10 વખતમાં દરેક વખતે 100 એકમોનું થાય છે . દરેક પેદાશમાં પ્રત્યક્ષ માલસામાન અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી બંને સરખા છે. ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. 33,000 છે. ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરી પર આધારિત છે. **5**

કુલ પડતર -	પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ.	25,000
	પ્રત્યક્ષ મંજૂરી	રૂ.	5,000
	પરોક્ષ ખર્ચા	રૂ.	33,000
			63,000

ઉપરની વિગતોના આધારે પ્રણાલિકાગત પડતર પધ્ધતિ અનુસાર એ.દીઠ અને કુલ પડતર દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

A manufacturer produces two products X and Y. 1000 units of product X are produced at a time. When product Y is produced in 10 times, 100 units each time. Direct Materials and Direct Labour are the same in every product. Manufacturing overhead costs is Rs. 33,000. Manufacturing overhead is based on direct labour.

Total Cost -	Direct Material	Rs.	25,000
	Direct Labour	Rs.	5,000
	Overheads	Rs.	33,000
			63,000

On the basis of the above details, prepare a statement showing per unit and total cost according to Traditional Method.

(C) સમજાવો: બોન્ડનું મૂલ્યાંકન **5**

Explain: Valuation of Bond

Q.2 એક વસ્તુ તૈયાર માલ ખાતે લઈ જતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. માર્ચ 2021 ની નીચેની માહિતી વંશ લિમિટેડના ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે: **14**

વિગત	પ્રક્રિયા- 1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3	તૈયાર માલ
શરૂઆતનો સ્ટોક	(?)	1,00,000	1,45,000	1,00,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	6,00,000	(?)	1,75,000	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	4,00,000	(?)	1,00,000	-
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	1,50,000	(?)	75,000	
કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા (પ્રાથમિક પડતરના આધારે)	33 1/3 %	15%	25 %	-
શરૂઆતના સ્ટોકમાં સમાયેલ આંતર પ્રક્રિયા નફો	-	20,000	25,000	-
આખર સ્ટોક	1,80,000	2,40,000	3,60,000	-
ફેરબદલી નફો (દેખીતો નફો)	2,40,000	6,21,000	(?)	
આંતર પ્રક્રિયા નફાનો દર	ફેરબદલી કિંમત પર 15%	પડતર કિંમત પર 25%	ફેરબદલી કિંમત પર 25%	

સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન પ્રાથમિક પડતરે કરવામાં આવે છે. જ્યારે તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા - 3 માંથી જે કિંમતે ફેરબદલી થાય છે તે કિંમતે ગણવામાં આવે છે. આ સમય દરમિયાનનું વેચાણ રૂ. 60,00,000 હતું.

નોંધ: પ્રક્રિયા - 2 માં પ્રત્યક્ષ માલસામાન, પ્રત્યક્ષ મજૂરી અને પ્રત્યક્ષ ખર્ચાનું પ્રમાણ 4:2:1 છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તૈયાર કરો.

(1) દરેક પ્રક્રિયાના ખાતા

(2) તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું

(3) ખરેખર મળેલ નફાનું પત્રક

(4) પાકા સરવૈયાના હેતુસર સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન

One product passes through three processes before transferred to finish stock. The following information obtained from the books of Vansh Ltd for the month of March 2021.

Particulars	Process -1	Process - 2	Process - 3	Finished stock
Opening stock Rs.	(?)	1,00,000	1,45,000	1,00,000
Direct Materials Rs.	6,00,000	(?)	1,75,000	-
Direct Wages Rs.	4,00,000	(?)	1,00,000	-
Direct Expenses Rs.	1,50,000	(?)	75,000	
Factory Overheads (on the basis of prime cost)	33 1/3 %	15%	25 %	-
Inter process profit included in opening stock	-	20,000	25,000	-
Closing Stock Rs.	1,80,000	2,40,000	3,60,000	-
Inter Process Profit Rs.	2,40,000	6,21,000	(?)	
Rate of Inter Process Profit	15 % of transfer price	25% of cost price	25% of transfer price	

Stocks in process are valued at prime cost. Finished stock is valued at price at which it is received from the process - 3. Sales during the period are Rs 60,00,000.

Note: The ratio of Direct Materials, Direct Wages and Direct Expenses is 4:2:1.

Prepare

1. All Process Account
2. Finished Stock Account
3. Statement of Actual Profit Realized
4. Value of stock for balance sheet

Q.3 રાની લિ. બે પ્રકારની વસ્તુ A અને B બનાવે છે. પ્રત્યક્ષ મજૂર કલાકોના આધારે પરોક્ષ ખર્ચાની વસૂલાત કરવામાં આવે છે. ડીસેમ્બર, 2022 ના મહિનાના અંદાજીત પરોક્ષ ખર્ચા અને પ્રત્યક્ષ મજૂર કલાકો અનુક્રમે રૂ. 24,80,000 અને 40,000 કલાકો છે. કંપનીની વસ્તુ સબંધિત માહિતી નીચે મુજબ છે. **14**

વિગત	A	B
ઉત્પાદન	5000 એકમો	6250 એકમો
એ.દીઠ પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ	રૂ. 300	રૂ. 450
એ.દીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ		
A (3 કલાક @ રૂ. 150 કલાક દીઠ)	રૂ. 450	-
B (4 કલાક @ રૂ. 150 કલાક દીઠ)	-	રૂ. 600

રાની લિ. ના રૂ. 24,80,000 ના પરોક્ષ ખર્ચમાં મુખ્ય ત્રણ પ્રવૃત્તિની ઓળખ થઇ છે :

ઓર્ડર પ્રક્રિયા રૂ. 4,20,000

મશીન પ્રક્રિયા રૂ. 17,00,000

વસ્તુ ચકાસણી રૂ. 3,60,000

આ પ્રવૃતિ સબંધિત માહિતી નીચે મૂજબ છે:

વિગત	પૂર્ણ થયેલ ઓર્ડર	મશીનના કામના કલાકો	ચકાસણીના કલાકો
A	700	46,000	8,000
B	500	54,000	22,000
કુલ	1200	1,00,000	30,000

બંને વસ્તુ માટે એકમ દીઠ અને કુલ પડતરની ગણતરી કરો :

1. પ્રણાલિકાગત પધ્ધતિ

2. પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પધ્ધતિ

Rani Ltd. manufactures two products A and B. Company absorbs overheads on the basis of direct labour hours. The budgeted overheads and direct labour hours for the month of December, 2022 are Rs. 24,80,000 and 40,000 hours respectively. The information about Company's products is as follows:

Particulars	A	B
Production	5 000 units	6,250 units
Direct Material cost p.u.	Rs. 300	Rs. 450
Direct Labour cost p.u. :		
A (3 hours @ Rs.150 p.h.)	Rs. 450	-
B (4 hours @ Rs.150 p.h.)	-	Rs. 600

Rani Ltd.'s overheads of Rs. 24,80,000 can be identified with three major activities:

Order Processing	Rs. 4, 20,000
Machine Processing	Rs. 17,00,000
Product Inspection	Rs. 3,60,000

The data relevant to these activities is as follows:

Product	Order processed	Machine hours worked	Inspection hours
A	700	46,000	8,000
B	500	54,000	22,000
Total	1200	1,00,000	30,000

Find out Total cost and cost per unit for both the products:

1. Traditional Method
2. Activity Based Costing Method

અથવા /or

રામ લિ. પ્રક્રિયા - 1 ને લગતી ઓગસ્ટ 2022 ની માહિતી નીચે મુજબ આપે છે..

(1) વિગત, એકમો, એકમ દીઠ કિંમત અને પૂર્ણતાની કક્ષા:

			પૂર્ણતાની કક્ષા		
વિગત	એકમો	એકમ દીઠ (રૂ)	માલસામાન %	મજૂરી %	શીરોપરી ખર્ચા %
શરૂઆતનો WIP સ્ટોક	16000	5	100	60	60
ભંગાર	24000	4	100	80	80
છેવટનો સ્ટોક	18000	(?)	100	70	70

2. ખર્ચાઓ:

(અ) દાખલ કરેલ માલસામાન: 1,84,000 એકમો @ રૂ. 4

(બ) મજૂરી અને શીરોપરી ખર્ચ અનુક્રમે રુ.2 અને રૂ. 1 પૂર્ણ એકમોના ઉત્પાદનના

(3) પૂર્ણ અને બીજી પ્રક્રિયા ખાતે ફેરબદલી : 1,58,000 એકમો

(4) સામાન્ય બગાડ - 8% (શરૂઆતનો સ્ટોક વત્તા દાખલ કરેલ એકમોના)

ઉપરની માહિતી પરથી ગણતરી કરો :

(1) પૂર્ણ એકમોની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક

(2) એ.દીઠ પડતર દર્શાવતું પત્રક

(3) મૂલ્યાંકનનું પત્રક

(4) પ્રક્રિયા - 1 ખાતું ઓગસ્ટ- 2022

(5) અસામાન્ય વધારો/બગાડનું ખાતું

Following is the information of Ram Ltd. related to Process-1 for August 2022

1. Particulars, Units, Per Unit price and Degree of completion:

Particulars	Units	Per Unit Rs.	Degree of completion		
			Materials %	Labour %	Overheads %
Opening WIP stock	16000	5	100	60	60
Scrap	24000	4	100	80	80
Closing Stock	18000	(?)	100	70	70

2. Expenses:
    a. Inputs Units - 1,84,000 units @ Rs. 4
    b. Labour and overhead costs respectively Rs. 2 and Rs. 1 of production of completed units
3. Completed & transferred to process II: 1,58,000 units
4. Normal loss - 8% (opening stock plus input units)

From the above information prepare:

1. Statement of Equivalent Units
2. Cost Sheet per unit
3. Statement of Valuation
4. Process - I Account
5. Abnormal loss/ gain account

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) **12**

Write Short Notes (Any Two)

1. મૂલ્ય સાંકળ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા

   Importance of Value Chain Analysis

2. બજાર કાર્યક્ષમતાના સ્વરૂપો

   Forms of Market Efficiency

3. મૂલ્ય સાંકળ વિશ્લેષણનાં પગલાં

   Steps in Value Chain Analysis

4. રેન્ડમ વોક થીયરી

   Random Walk Theory

*****